CONCEPTELE DE REGLEMENTARE ALE PIEȚEI FINANCIARE INTERNAȚIONALE ÎN RELAȚIA CU CLIENȚII ȘI ACȚIONARII

REGULATORY CONCEPTS OF THE INTERNATIONAL FINANCIAL MARKET IN RELATION TO CUSTOMERS AND SHAREHOLDERS

CZU: 336.711.6:339.7 **DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.10721613**

GUZUN Adrian,
ORCID: 0009-0007-1645-3062
Universitatea de Stat din Moldova
E-mail: guzunadrian@yahoo.com

Abstract: Principalul motiv pentru care conformitatea este importantă în domeniul financiar-bancar este că servește la protejarea reputației și integrității operaționale a unei bănci. De la primele adoptări a standardelor internaționale în materie de conformitate în domeniu financiar, mediul de reglementare a evoluat enorm în ultimele decenii, punându-se din ce în ce mai mare accent pe acest aspect, prin care au fost aduse modificări de reglementare pentru a stabili diferite măsuri de conformitate în instituțiile financiare și în sistemul financiar global, iar clienții acestor entități să se poată bucura de oportunitățile pe care aceste standarde le vor genera. Obligația ca entitățile financiar-bancare să aibă un program cuprinzător de conformitate poate avea un impact mare nu numai asupra aceleiași entități, ci și asupra întregii industriei financiare naționale și internaționale, aceasta având un rol de atragere a noilor acționari și investiții, iar populația drept rezultatul unei transparențe mai mari a acestor entități, devin mai deschiși pentru a deveni clienți și deponenți ale acestor entități financiare.

Cuvinte-cheie: *reglementarea pieței financiar-bancare, relație client-bancă, conformitate, transparență, independență.*

1. Analiza gradului de cercetare științifică a problemei

Conformarea cu reglementările bancare poate fi descris printr-un proces în care băncile își proiectează politicile și practicile pentru a se alinia la orice reguli pe care trebuie să le respecte. Aceasta include orice reglementare cu aplicabilitate locală sau reglementări cu impact internațional, precum și orice reguli locale sau internaționale de la agențiile de reglementare financiară [1, p. 32]. Având în vedere faptul că o bună parte din jucătorii pieței financiare nebancare, cum ar fi prestatorii de servicii de plată, oferă clienților o gamă din ce în ce mai largă de produse și servicii care anterior le puteau presta doar băncile, acestea trebuie să respecte exact aceleași seturi de reguli impuse băncilor. Pentru reducerea consecințelor unui impact negativ a relațiilor dintre instituțiile financiare- clienți, deponenți și acționari sunt necesare acțiuni de armonizare a legislației autohtone cu cea europeană pentru ca tuturor persoanelor interesate să li se asigure respectarea drepturilor garantate de lege. Or, nerespectarea acestora creează societății o insecuritate sporită, fapt ce reprezintă un risc major pentru o ulterioară evoluție economică a acesteia [2, p. 142]. Atât la nivel național, cât și la nivel global, sistemul financiar are o mare responsabilitate de a fi stabil și transparent, întrucât de aceste lucruri depinde bunăstarea individuală și colectivă a populației, dar în primul rând securitatea financiară a investitorilor, deponenților, clienților și a tuturor persoanelor interesate. Pentru ca să existe

această stabilitate și indivizii să se bucure deplin de drepturile lor, este extrem de necesar ca orice instituție financiară să respecte același standard de conformare cu liniile directoare la nivel internațional, care sunt alcătuite prin cooperarea dintre entități, ca persoane juridice de drept privat, cât și de către băncile centrale și autoritățile monetare la nivel internațional, cu o aplicabilitate locală a acestor standarde. Întrucât în mijlocul acestei industrii stau banii investitorilor și a deponenților, statul trebuie să acorde o atenție sporită entităților din aria financiar-bancare pentru aplicarea corectă și uniformă a standardelor [3, p. 99].

2. Aspecte conceptuale privind instituția de conformitate în aria financiar-bancară

Originea și utilizarea expresiei de independență bancară, în special cea a băncii centrale în scopul supravegherii entităților financiare, în literatura academică datează din primele decenii ale secolului trecut. În legislația internațională și națională actuală, precum și în practică se poate observa că termenul de independență bancară este perceput ca fiind unul nou. Dacă o bancă centrală ar fi doar o bancă a băncilor, toate luate împreună creând sistemul bancar al acelui stat, fără a fi inclus și elementul de supraveghere, reglementare și tendința din partea statului de a interveni în anumite politici de piață, independența sau gradul de autonomie a acestora nu ar fi fost o problemă. Într-adevăr, băncile comerciale sau de investiții sunt independente în acțiunile lor, fiind supuse doar limitărilor legale legate de activitatea lor specială [4, p. 72]. Pentru o bancă centrală, problema independenței apare atunci când aceasta este obligat – prin lege, prin tradiție, prin dezvoltarea teoriei monetare sau de către opinia publică – să îndeplinească sarcini care sunt considerate a fi de interes public. Instituția însărcinată cu urmărirea acestor obiective publice particulare este o bancă centrală, o instituție care a fost generată din punct de vedere istoric de forțele pieței și de necesitatea unui jucător neutru în piața financiară, împuternicită cu atribuții de supraveghere a acestora, dar care să nu abuzeze de puterea politică pe care o deține pentru a face unele acțiuni care ar fi în detrimentul clienților sau a acționarilor [5, p. 154]. Ingerința din partea statului sau politicului în activitatea băncii centrale creează un efect de domino pentru tot sistemul bancar al acelui stat, întrucât acestea vor avea un impact direct asupra politicilor băncilor și entităților financiare din supravegherea băncii centrale, iar dacă o ingerință este admisă, se prezumă că aceasta urmărește un scop privat și îngust, iar nu prosperitatea societății, în special a clienților și acționarilor băncii, întrucât politicile băncii centrale și a băncilor, urmăresc în prin plan aceste lucruri, fără a fi necesară implicarea statului într-o economie de piață.

Fiind respectat principiul independenței în activitatea instituțiilor financiar-bancare, statul își respectă angajamentul de ne-ingerință în raport cu entitățile private într-o economie de piață în care concurența este principalul catalizator pentru oferirea serviciilor mai calitative față de clienți și a profiturilor mai mari față de acționari, în care banca centrală, în calitate de autoritate competentă, supraveghează prudențial activitatea acestora, având opțiunea de a aplica măsuri de intervenție timpurie asupra unei bănci sau entități financiare supravegheate care încalcă sau, din cauza unei deteriorări rapide a situației financiare este susceptibilă de a încălca, în viitorul apropiat, cerințele prevăzute de legile pe care statul din speță le are, cea din urmă având rolul de a scrie regulile jocului, fără a interveni în activitatea operațională a sistemului bancar, decât pentru a o reglementa [6, p. 245].

Concluzie: Cercetările efectuate au confirmat actualitatea și importanța tematicii supuse abordării. Examinările înfăptuite au condus la atingerea integrală a scopului și obiectivelor preconizate. Problema științifică soluționată constă în demonstrarea faptului că entitățile financiar-bancare ar trebui să respecte același standarde de conformare cu liniile directoare la nivel internațional, care sunt alcătuite prin cooperarea dintre entități, ca persoane juridice de drept privat, cât și de către băncile centrale și autoritățile monetare la nivel internațional, care au scopul direct de a oferi un sistem financiar-bancar stabil și transparent, întrucât de aceste lucruri depinde securitatea financiară a investitorilor, deponenților, clienților și a tuturor persoanelor interesate, care în final rezultă în bunăstarea colectivă a populației.

Referințe:

1. Bork, J. T. *Practical Guide to Bank Compliance*, Illinois, Ed. Wolters Kluwer Law & Business, 2009, 644 p., ISBN: 978-08-0802-25-03;
2. Braun, T. Compliance Norms in Financial Institutions, Cham, Ed. Springer International Publishing, 2019, 356 p., ISBN: 978-303-024-966-3;
3. Mills, A., Haines, P. *Essential Strategies for Financial Services Compliance*, West Sussex, Ed. Wiley, 2015, 400 p., ISBN: 978-1-118-90613-2;
4. Suszek, D. *U.S. Banking Compliance Handbook*, Miami, Ed. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2016, 108 p., ISBN: 978-153-54682-20;
5. Rotter, K., Placzek, T. Beck'sches Mandats-Handbuch Bankrecht: Ansprüche, Verfahren, Strategie, Berlin, Ed. C.H. Beck, 2019, 486 p., ISBN: 978-34-066-60-580.
6. Ward, S. The Changing Face of Compliance, New York, Ed. Taylor & Francis, 2016, 304 p., ISBN: 978-13-1703-90-44.